

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A5-0124/2003

24 april 2003

BETÄNKANDE

om arbetet i den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingen under
2002
(2002/2018(INI))

Utskottet för utveckling och samarbete

Föredragande: Joaquim Miranda

INNEHÅLL

	Sida
PROTOKOLLSIDA	4
FÖRSLAG TILL RESOLUTION.....	5
MOTIVERING	10
BILAGA 1.....	15
BILAGA 2.....	16
BILAGA 3.....	18

PROTOKOLLSIDA

Vid plenarsammanträdet den 17 januari 2002 tillkännagav talmannen att utskottet för utveckling och samarbete i enlighet med artikel 163 i arbetsordningen hade beviljats tillstånd att utarbeta ett initiativbetänkande om arbetet i den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingen under 2002.

Vid utskottssammanträdet den 23 januari 2002 utsåg utskottet för utveckling och samarbete Joaquim Miranda till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 20 januari, 20 februari och 23 april 2003 behandlade utskottet förslaget till betänkande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet enhälligt förslaget till resolution.

Följande var närvarande vid omröstningen: Marieke Sanders-ten Holte (ordförande för sammanträdet), Margrietus J. van den Berg och Anders Wijkman (vice ordförande), Joaquim Miranda (föredragande), Yasmine Boudjenah, Marie-Arlette Carlotti, John Alexander Corrie, Fernando Fernández Martín, Concepció Ferrer (suppleant för Luigi Cesaro), Michael Gahler (suppleant för Karsten Knolle), Vitaliano Gemelli, Elisabeth Jeggle (suppleant för John Bowis), Karin Junker, Bashir Khanbhai (suppleant för Nirj Deva), Glenys Kinnock, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Caroline Lucas (suppleant för Didier Rod), Nelly Maes (suppleant för Paul A.A.J.G. Lannoye), Miguel Angel Martínez Martínez, Hans Modrow, Ulla Margrethe Sandbæk, Francisca Sauquillo Pérez del Arco, Michel-Ange Scarbonchi (suppleant för Luisa Morgantini), Agnes Schierhuber (suppleant för Jean-Pierre Bebear), Maj Britt Theorin och Sabine Zissener (suppleant för Jürgen Zimmerling).

Betänkandet ingavs den 24 april 2003.

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

Europaparlamentets resolution om arbetet i den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingen under 2002 (2002/2018(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av det avtal som ingåtts mellan staterna i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet å ena sidan och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000 (Cotonouavtalet)¹,
- med beaktande av Cotonouavtalet som trädde i kraft den 1 april 2003,
- med beaktande av de resolutioner och den deklaration som antogs av den gemensamma parlamentariska församlingen vid dess fjärde sammanträde i Kapstaden, Sydafrika (18-21 mars 2002)²,
- med beaktande av rådets gemensamma ståndpunkt (2002/145/GUSP) av den 18 februari 2002 om de restriktiva åtgärderna mot Zimbabwe³, rådets gemensamma ståndpunkt (2002/600/GUSP) av den 22 juli 2002 om ändring av rådets gemensamma ståndpunkt 2002/145/GUSP⁴ och rådets beslut (2002/754/GUSP) av den 13 september 2002 om genomförande av rådets gemensamma ståndpunkt 2002/145/GUSP⁵, rådets gemensamma ståndpunkt (2003/115/GUSP) av den 18 februari 2003 om ändring och förlängning av gemensam ståndpunkt 2002/145/GUSP om restriktiva åtgärder mot Zimbabwe⁶ och rådets beslut av den 18 februari 2003 om förlängning av tillämpningsperioden för åtgärderna i beslut 2002/148/EG om avslutande av samrådet med Zimbabwe enligt artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet⁷,
- med beaktande av sina resolutioner om Zimbabwe av den 14 mars 2002⁸, 16 maj 2002⁹, 4 juli 2002¹⁰, 5 september 2002¹¹ och den 13 februari 2003¹²,
- med beaktande av artikel 163 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utveckling och samarbete (A5-0124/2003), och av följande skäl:

¹ EGT L 317, 15.12.2000.

² EGT C 231, 27.9.2002.

³ EGT L 50, 21.2.2002, s. 1.

⁴ EGT L 195, 24.7.2002, s. 1.

⁵ EGT L 247, 14.9.2002, s. 56.

⁶ EUT L 46, 20.2.2003, s. 30.

⁷ EUT L 46, 20.2.2003, s. 25.

⁸ EUT C 47 E, 27.2.2003, s. 425.

⁹ P5_TA(2002)0256.

¹⁰ P5_TA(2002)0376.

¹¹ P5_TA(2002)0412.

¹² P5_TA-PROV(2003)0066.

- A. Vid den fjärde sessionen i Kapstaden antogs 18 resolutioner samt den så kallade Kapstadsdeklarationen om handel.
- B. Punkten om Europeiska utvecklingsfonden fördes upp på föredragningslistan till plenarsammanträdet vid den fjärde sessionen.
- C. En överenskommelse om nya budgetarrangemang uppnåddes för att underlätta ett fullt deltagande av ledamöterna från AVS-länderna.
- D. Föredragningslistan för den gemensamma parlamentariska församlingens presidiummöte i Rarotonga på Cooköarna omfattade ingående diskussioner om Stillaohavsområdet.
- E. Den gemensamma parlamentariska församlingen genomförde åtta uppdrag under 2002.
- F. Den gemensamma parlamentariska församlingens session, som skulle hållas i Bryssel i november 2002, annullerades.
- G. Den gemensamma församlingen har genomgått en historisk utveckling till en äkta parlamentarisk församling. Den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingen är därmed i dag en modell för utvecklingssamarbetet i världen och står för ett centralt bidrag till den öppna och jämlika dialogen mellan Nord och Syd.
- H. En fungerande dialog inom församlingen är därför av stor betydelse för EU:s utvecklingssamarbete, eftersom man inom ramen för denna dialog öppet och utan tabun kan diskutera centrala teman i utvecklingssamarbetet.
- I. Händelseutvecklingen har lett till att förbindelserna mellan EU:s medlemsstater och AVS-länderna har hamnat i ett känsligt läge. Alla ansträngningar måste nu göras för att återupprätta en anda av goodwill och återgå till en normal politisk dialog.
- J. Det är mycket viktigt att de strukturer som informationsflödet och dialogen mellan EU och AVS grundas på förbättras.
- K. Den politiska och ekonomiska situationen i Zimbabwe och det följande reseförbud som ministerrådet utfärdade för president Mugabe och 78 andra personer som är involverade i aktiviteter som i allvarlig utsträckning undergräver demokratin, respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstaten i Zimbabwe ligger till grund för denna annullering.
- L. Två viceministrar som omfattades av reseförbudet ingick i Zimbabwes delegation till den gemensamma parlamentariska församlingens session i Bryssel i november 2002.
- M. Efter att ha konsulterat övriga medlemsstater beviljade den belgiska regeringen de två zimbabwiska viceministerna inresevisum till Belgien. Detta beslut grundades på de undantag som föreskrivs inom ramen för de så kallade ”smarta sanktionerna” mot regimen i Harare som antagits av ministerrådet.
- N. Talmanskonferensen beslutade att neka de två viceministerna tillträde till Europaparlamentets lokaler på grundval av en resolution som antagits av parlamentet, i vilken det krävdes att inga undantag skulle beviljas för personer som belagts med inreseförbud till EU.

- O. Församlingens karaktär av gemensamt organ är ett grundläggande särdrag som bägge parter måste respektera.
- P. Zimbabwes problem måste betraktas på ett övergripande sätt. Precis som för alla länder gäller FN:s normer, enligt vilka de mänskliga rättigheterna är odelbara och omfattar de sociala rättigheterna, framför allt rätten till jord, liksom de civila och politiska rättigheterna.
- Q. Alla parter framför fullt begripliga rättsliga argument för sitt agerande. Genom att envist hävda sin lagliga rätt finner man emellertid ingen positiv lösning på krisen.
- R. Omröstningen om resolutionen om Zimbabwe vid den gemensamma parlamentariska församlingens fjärde session ledde till oenighet i fråga om det förfarande som tillämpats. Denna oenighet måste redas ut i arbetsgruppen om arbetsordningen.
- S. Händelserna i november 2002 får inte överskugga de resultat som uppnåddes vid den gemensamma parlamentariska församlingens fjärde session i Kapstaden i mars 2002.
1. Europaparlamentet uttrycker sin oro över den olyckliga händelseutveckling som ledde till att den gemensamma parlamentariska församlingens session i Bryssel i november 2002 annullerades.
 2. Europaparlamentet bekräftar sin djupa oro över den försämrade politiska situationen i Zimbabwe och över de interna och externa konsekvenser detta får på olika plan, och uttrycker sin solidaritet med folket i Zimbabwe, där 7,2 miljoner lever på svältgränsen, samt med anhängarna av den politiska oppositionen, däribland parlamentsledamöter, som utsätts för ökat förtryck.
 3. Europaparlamentet anser att det skulle vara mycket mer effektivt och legitimt att först utfärda sanktioner mot ett land eller en regim efter det att ett gemensamt beslut fattats av företrädare för EU och AVS-länderna.
 4. Europaparlamentet anser att de zimbabwiska myndigheternas beslut att låta två viceministrar, som belagts med reseförbud, ingå i landets delegation till den gemensamma parlamentariska församlingens session i Bryssel i november, gjorde att sessionen inte kunde genomföras under normala förhållanden, trots att de belgiska myndigheterna efter samråd med övriga medlemsstaters regeringar beviljade dem tillstånd för inresa och vistelse i Belgien.
 5. Europaparlamentet bekräftar åter sina ståndpunkter från tidigare resolutioner om Zimbabwe och fäster uppmärksamheten vid den bristande konsekvensen i EU:s politik i detta ärende. Parlamentet uppmanar rådet och medlemsstaternas regeringar att inte söka införa undantag till EU:s eget sanktionssystem.
 6. Europaparlamentet understryker vikten av den gemensamma parlamentariska församlingens karaktär av gemensamt organ.
 7. Europaparlamentet understryker att den situation som ledde till att novembersessionen annullerades uppstod på grund av att mötesplatsen befann sig inom Europeiska unionen.

Vid sammanträden som hålls utanför EU har den europeiska parten inga påverkningsmöjligheter, och det finns följaktligen ett mycket brådskande behov av att finna en gemensam lösning som kan accepteras av alla parter med hänsyn till kommande sammanträden som skall hållas på Europeiska unionens territorium och i ett AVS-land.

8. Europaparlamentet anser det nödvändigt att säkra att den situation som uppstod i samband med novembersessionen inte medför att viktiga evenemang i framtiden inte kan anordnas i Europa, och begär framför allt att ett toppmöte mellan Europa och Afrika anordnas inom en nära framtid.
9. Europaparlamentet gläder sig över att annulleringen av den gemensamma parlamentariska församlingens session i Bryssel inte har inverkat på de goda arbetsförbindelserna, att dialogen har fortsatt och att förberedelserna inför den femte sessionen i Brazzaville i Kongo är på plats.
10. Europaparlamentet anser det särskilt viktigt att fästa uppmärksamheten vid de resultat som uppnåtts av den gemensamma parlamentariska församlingen under 2002, och pekar särskilt på den framgång den fjärde sessionen i Kapstaden (Sydafrika) i mars fick.
11. Europaparlamentet noterar med glädje att den gemensamma parlamentariska församlingens förfaranden och organisation – inbegripet förvaltningen av resolutioner – har effektiviserats.
12. Europaparlamentet välkomnar Kapstadsdeklarationen om nya handelsavtal som ett värdefullt bidrag till en fråga som är av största vikt för bägge parterna. Parlamentet uppmanar kommissionen att till fullo beakta innehållet i denna deklaration i samband med förhandlingarna inför de ekonomiska partnerskapsavtalen.
13. Europaparlamentet anser att diskussionen om Europeiska utvecklingsfonden under plenarsammanträdet vid den gemensamma parlamentariska församlingens fjärde session är av stor betydelse för det arbete som skall utföras i framtiden på detta område i det ständiga utskottet för ekonomiska, finansiella och handelsrelaterade frågor och för genomförandet av Europeiska utvecklingsfonden och begär att EUF förs in i budgeten.
14. Europaparlamentet välkomnar införandet av arbetsgrupper som en del av den gemensamma parlamentariska församlingens verksamhet, och noterar att det finns en klar preferens för arbetsgrupper som omfattar besök på fältet.
15. Europaparlamentet välkomnar uttryckligen det faktum att de flesta deltagarna i den gemensamma parlamentariska församlingens sessioner under 2002 var parlamentsledamöter, vilket är i överensstämmelse med bestämmelserna i Cotonoupartnerskapsavtalet och ytterligare understryker församlingens parlamentariska karaktär.
16. Europaparlamentet välkomnar därför de nya budgetarrangemangen, som möjliggör nya och rättvisa resevillkor för och system för dagtraktamenten till den gemensamma parlamentariska församlingens medlemmar från AVS-länderna, vilket ytterligare framhäver församlingens karaktär av gemensamt organ.

17. Europaparlamentet beklagar att de konstituerande sammanträdena för den gemensamma parlamentariska församlingens tre ständiga utskott försenats till följd av oenigheten i fråga om tillämpningen av sanktionerna mot Zimbabwe. Parlamentet gläder sig dock över att dessa utskott slutligen kunde konstitueras vid den gemensamma parlamentariska församlingens femte session i Brazzaville (Kongo), och anser att de gemensamma utskottens arbete kommer att bredda och berika diskussionerna vid den gemensamma parlamentariska församlingens plenarsammanträden.
18. Europaparlamentet gläder sig över att den gemensamma parlamentariska församlingen i praktiken har förverkligat önskemålet att utvidga sitt arbete utöver rent administrativa frågor och att även utnyttja sina sammanträden till politiska diskussioner, genom att föra upp på föredragningslistan för sitt sammanträde i Rarotonga på Cooköarna viktiga frågor som berör Stillaohavsregionen.
19. Europaparlamentet understryker betydelsen av de uppdrag som genomfördes i den gemensamma parlamentariska församlingens regi under 2002, men beklagar att det ofta inte var ett jämt deltagande mellan EU-medlemmar och AVS-medlemmar. Parlamentet noterar att de bägge parternas deltagande var jämnare i observatörsuppdraget i samband med presidents- och parlamentsvalet i Kenya i december 2002 och hoppas att detta exempel kommer att följas i samband med uppdragen under 2003.
20. Europaparlamentet anser att den gemensamma parlamentariska församlingens femte session i Brazzaville (Kongo) genomfördes i en anda av goodwill och med en vilja att lägga krisen från november 2002 bakom sig, och uppmanar alla medlemmar av den gemensamma parlamentariska församlingen att konsolidera denna återgång till en normal, konstruktiv och genuint gemensam politisk dialog i församlingen med fokus på regionens akuta utvecklingsbehov.
21. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till AVS-EG-ministerrådet, den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingen, medlemsstaternas parlament, AVS-staternas parlament och kommissionen.

MOTIVERING

Årsrapporten om verksamheten i den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingen, som tidigare varit en beskrivning av det arbete som utförts av församlingen, har på senare tid blivit en analys av den reformprocess som bringat församlingen i överensstämmelse med dess nya sammansättning och ansvar i enlighet med Cotonouavtalet.

Årsrapporten för 2002 måste med nödvändighet bli mycket olik de tidigare, eftersom den behandlar en mycket känslig period i församlingens historia.

Den kris som ledde till att en av den gemensamma parlamentariska församlingens sessioner (november 2002) för första gången annullerades blir självklart huvudpunkten i rapporten. Rapporten tar dock även upp resultaten och innovationerna från den fjärde sessionen i mars, liksom de utmaningar församlingen står inför men som inte direkt anknyter till tvisten i november.

Innan man utför en analys av den känsliga situation som den gemensamma parlamentariska församlingen nu står inför, är det värdefullt att beskriva det händelseförlopp som ledde till att den femte sessionen annullerades.

Bakgrunden till krisen står att finna i de händelser som utspelade sig i Zimbabwe, där presidentsval hölls i mars 2002 i en anda av våld och en allt djupare politisk och ekonomisk kris. Zimbabwes president Robert Mugabe sökte införa restriktioner beträffande valobservatörernas nationaliteter. Målet var EU:s valobservatörsgrupp, vars chefsobservatör Pierre Schori nekades ackreditering som observatör. Valobservatörsgruppen drog sig tillbaka och ministerrådet utfärdade så kallade ”smarta sanktioner” mot regimen i Harare tillsammans med ett reseförbud till EU för Robert Mugabe och hans närmaste medarbetare. Förbudet utvidgades i juli och september till att omfatta en lista på 79 personer.

Efter valet förvärrades situationen i Zimbabwe successivt hela året. Hungersnöden som drabbade hela södra Afrika förvärrades i Zimbabwe till följd av den katastrofala situationen inom jordbruket.

Ordalydelsen i EU:s reseförbud följer en standardtext för sådana instrument och omfattar vissa undantag, framför allt i följande stycke:

Artikel 3.3: En medlemsstat kan bevilja undantag (...) för resor som är berättigade av humanitära behov, inbegripet religiösa förpliktelser, eller för deltagande i sammanträden i internationella organ eller i en politisk dialog som främjar demokrati, mänskliga rättigheter och införande av rättsstatliga principer i Zimbabwe.

Ett förfarande har också fastställts för tillämpningen av dessa undantag:

Artikel 3.4: En medlemsstat som vill bevilja undantag i enlighet med artikel 3.3 skall meddela rådet detta skriftligen. Undantaget skall anses beviljat om inte en eller flera medlemmar i rådet skriftligen framför invändningar inom 48 timmar från det att meddelande om det föreslagna undantaget mottagits.

Sedan reseförbudet infördes har dessa möjligheter till undantag utnyttjats vid flera tillfällen, bland annat så att president Mugabe själv skulle kunna delta i FAO:s toppmöte i Rom i juni 2002.

När vice justitieminister Paul Mangwana och vice finansminister dr Christopher Kuruneri utnämndes till medlemmar i Zimbabwes delegation till den gemensamma parlamentariska församlingen, följde de belgiska myndigheterna vederbörligt förfarande och meddelade de 14 övriga medlemsstaterna. Ingen medlemsstat framförde någon invändning mot att undantag beviljades till reseförbudet. Belgien utfärdade viseringar så att de två viceministrarna skulle kunna delta i den gemensamma parlamentariska församlingens session.

Mot denna bakgrund och med hänvisning till Europaparlamentets tidigare resolutioner om Zimbabwe, beslutade Europaparlamentets talmanskonferens vid sitt sammanträde den 21 november 2002 att neka de två viceministrarna tillträde till Europaparlamentets lokaler. Mötesplatsen för den gemensamma parlamentariska församlingens session hade fastställts till Europaparlamentets lokaler och sammanträdena skulle inledas den 23 november.

Mellan den 23 och 26 november hölls möten i den gemensamma parlamentariska församlingens presidium och oberoende möten mellan företrädare för EU och AVS för att försöka finna en lösning som var godtagbar för de bägge parterna och som skulle göra det möjligt att genomföra sessionen. Olika förslag lades fram, såsom möjligheten att finna en annan mötesplats i Bryssel, att AVS-företrädarna inte skulle delta i öppningsceremonin eller att resolutionerna om Zimbabwe kunde strykas från föredragningslistan. Det visade sig dock omöjligt att uppnå en kompromisslösning och den 26 november beslutade man att annullera sessionen.

Ett pressmeddelande från EU-sidans medordförande och en deklARATIONEN från AVS-sidan bifogas betänkandet (Bilagorna 1 och 2).

Krisen förbittrade oundvikligen förbindelserna mellan EU och AVS-länderna, vilka redan var mycket bräckliga till följd av en meningsskiljaktighet som uppstått tidigare under året vid omröstningen om resolutionen om Zimbabwe vid den fjärde sessionen i Kapstaden. Orsaken till detta var att PPE-gruppen förklarade att de önskade dra tillbaka en begäran de lagt fram om separat omröstning för de båda parterna. AVS-länderna förklarade att de ville ta över denna begäran. Eftersom arbetsordningen inte klart och tydligt fastställer huruvida en sådan begäran är tillåtlig fick den medordförande som var ordförande för sammanträdet fatta beslut. På inrådan av Wieland, ordförande för arbetsgruppen för arbetsordningen, beslutade Kinnock att AVS-ländernas begäran var otillåtlig. AVS-länderna bojkottade till följd av detta beslut nästan helt omröstningen och förklarade att de inte var överens om denna tolkning av arbetsordningen.

Med hänsyn till den känsliga situation som denna meningsskiljaktighet skapade och framför allt till den efterföljande kris, som ledde till att den femte sessionen annullerades, anser föredraganden bestämt att det skulle vara ett misstag att söka bortförklara svårigheterna eller undvika att diskutera dem av rädsla att skapa ytterligare spänningar. Föredraganden förordar en konstruktiv strategi som kan bidra till att finna en väg ut ur krisen, skapa goodwill och återinföra ett enigt partnerskap, såväl när det gäller mänskliga förbindelser som formella strukturer, för att förhindra att sådana allvarliga problem uppstår i framtiden.

Dessa svårigheter gav en inblick i procedurproblem som måste lösas.

Den gemensamma parlamentariska församlingens arbetsgrupp om genomförandet av partnerskapsavtalet fick i uppgift att undersöka omröstningsförfarandena för att införa adekvata och rättvisa bestämmelser som det råder viss samstämmighet om för situationer där begäran om en viss typ av omröstning dras tillbaka.

För att tackla det problem som ledde till den mycket allvarligare krisen i november 2002 i Bryssel, förslår föredraganden att man undersöker vilka organ som är lämpliga för att fatta beslut om anordnandet av den gemensamma parlamentariska församlingens sessioner och hur sådana beslut bör fattas i kontroversiella situationer.

Vi får inte glömma att krisen i vissa avseenden gick utöver den gemensamma parlamentariska församlingens interna struktur och involverade ensidiga beslut som fattats i Europaparlamentet och som berörde den gemensamma parlamentariska församlingens autonoma verksamhet, som är grundad på ett internationellt fördrag. Beslut som fattats av EU:s ministerråd var också av betydelse, och det rådde en viss intern inkonsekvens inom rådet mellan dels den anda som gav upphov till reseförbudets införande och utvidgande, dels de stora möjligheterna för de enskilda personer som fanns upptagna på listan att åberopa ett undantag och erhålla viseringar. Rådet bör uppmanas att se över dessa frågor för att inta en mer konsekvent ståndpunkt, samtidigt som man erkänner att medlemsstaterna har olika ståndpunkter i denna fråga.

En annan punkt som är mycket viktig att understryka är att krisen uteslutande uppstod på grund av att sammanträdet hölls i Europa, dit två medlemmar av den zimbabwiska delegationen inte kunde resa på grund av reseförbudet. Detta bör nämnas eftersom man i vissa diskussioner vid den tidpunkten ifrågasatte EU-medlemsstaternas vilja att diskutera med företrädare för regimen i Harare. Om sådana överväganden blir alltför generella skulle det dock bli omöjligt att överbrygga svårigheterna vid den gemensamma parlamentariska församlingens kommande sessioner.

Föredraganden anser att man för att ta sig ur krisen måste ge prov på samarbetsanda inför den gemensamma parlamentariska församlingens femte session i Brazzaville (Kongo), så att mötet kan bli framgångsrikt och man kan återgå till en normal politisk dialog och så bestämt som möjligt betona denna unika församlings gemensamma karaktär.

Slutligen kan inte denna rapport, även om Zimbabwe-krisen måste vara ett centralt inslag, uteslutande koncentrera sig till denna kris. Det är konstruktivt att på lämpligt sätt ta upp resultatet av den gemensamma parlamentariska församlingens arbete under 2002.

I detta avseende är det värdefullt att peka på en annan meningsskiljaktighet mellan AVS-sidan och EU för vilken en kompromisslösning kunde uppnås under 2002. Det handlar om beslutet avseende mötesplatsen för församlingens vårsession 2003, som skulle hållas i ett AVS-land. AVS-sidan föreslog Sudan som mötesplats, men detta visade sig vara ett kontroversiellt val och en majoritet av EU:s medlemsstater motsatte sig förslaget. Meningsskiljaktigheten kunde slutligen lösas genom en överenskommelse enligt vilken Sudan skulle betraktas som mötesplats för en framtida session, vilket skulle ge tid för fredsprocessen, och AVS-sidan föreslog i stället Brazzaville (Kongo) som mötesplats för vårsessionen 2003.

Bland andra framgångar 2002 finns antagandet av 18 resolutioner vid den fjärde sessionen i Kapstaden (förteckning i bilaga 3). Resolutionerna inkluderade ståndpunkter i så viktiga frågor som hållbar utveckling och Rio+10, smittsamma sjukdomars inverkan och ekonomiska partnerskapsavtal. Även på handelsområdet, som är av största betydelse för förbindelserna mellan EU och AVS-länderna, antogs en innovativ deklARATION, den så kallade KapstadsdeklARATIONen, i vilken man betonar att förhandlingsprocessen måste undvika en ensidig koncentration på rent kommersiella aspekter och verkligen beakta utvecklingsbehoven i AVS-länderna.

En annan mycket värdefull innovation från Kapstaden var att man förde upp en diskussion om utnyttjandet av Europeiska utvecklingsfonden (EUF) på föredragningslistan, vilket omfattas av det arbete som i framtiden skall utföras av det ständiga utskottet nr 2. Detta fyller två mål, dels blev det möjligt för medlemmarna att uttala sig om utnyttjandet av ett instrument som är av grundläggande betydelse för förbindelserna mellan AVS-länderna och EU, dels bidrar det tillsammans med det arbete som skall utföras i det framtida utskottet till att dämpa det demokratiska underskott som uppstått på grund av att den parlamentariska kontrollen av EUF tidigare varit mycket bristfällig.

Vid den fjärde sessionen i Kapstaden kunde man integrera arbetsgrupperna som en del av den gemensamma parlamentariska församlingens verksamhet med diskussioner om hållbar utveckling, migration och utbildning. Arbetsgruppen om utbildning, som omfattade ett besök på en lokal skola, var särskilt framgångsrik och återspeglade arbetsgruppernas ursprungliga mål, det vill säga att ge medlemmarna kunskap om livet i värdländerna. I de övriga arbetsgrupperna var deltagandet tyvärr lågt, framför allt från EU:s sida.

En lösning uppnåddes till det mångåriga problemet med alltför många resolutioner som överbelastar föredragningslistan till sessionerna.

Församlingens parlamentariska karaktär har understrukits och antalet icke-parlamentariska deltagare har minskat till ett minimum. Man har därmed löst en kontroversiell fråga som var särskilt allvarlig 2001. I detta avseende var det mycket värdefullt att man vid presidiets sammanträde i Rarotonga på Cooköarna kom överens om att AVS-medlemmarna skulle få nya resevillkor och att deras dagstraktamenten skulle ses över. Denna bestämmelse underlättade deltagandet för parlamentsledamöter från avlägsna eller isolerade AVS-länder.

Man beslutade också att utse två vice medordförande som i framtiden skall bära ansvaret för frågor med anknytning till den gemensamma parlamentariska församlingens budget.

Förberedelserna inför anordnandet av de konstituerande sammanträdena i de ständiga utskotten fullgjordes och både EU:s och AVS-ländernas nomineringar till utskotten mottogs. Arbetsgruppen för arbetsordningen gjorde dessutom stora framsteg i arbetet med att upprätta bestämmelser för hur utskotten skall fungera, och man förväntar sig att detta arbete slutförs och att utskotten inrättas vid den femte sessionen i Brazzaville i Kongo.

Vid presidiets sammanträde i Rarotonga i september kunde man behandla frågor som berör Stillahavsområdet, inbegripet politiska, ekonomiska och handelsrelaterade frågor och Stillahavsstaternas roll i EPA-förhandlingarna. Presidiets medlemmar kunde också diskutera med ledamöter i Cooköarnas parlament och med företrädare för den lokala privata sektorn och det civila samhället. I detta avseende uppfylldes önskemålet att använda presidiets sammanträden inte enbart för organisatoriska frågor utan även som ett forum för politisk diskussion.

Efter sammanträdet i Rarotonga gjorde presidiet ett framgångsrikt besök på Fijiöarna för att delta i ett informellt möte med parlamentsledamöter från Stillahavsområdet.

Totalt åtta uppdrag utfördes av den gemensamma parlamentariska församlingen under 2002, men beklagligt nog är det bara ett fåtal av dem som kunde visa upp ett fullt deltagande av både AVS- och EU-medlemmar. Många av dem rörde uppdrag till vilka en medordförande var inbjuden av den andre medordföranden, och i flera andra kunde endast medlemmar från EU delta. Årets sista uppdrag, att övervaka president- och parlamentsvalet i Kenya, blev dock mycket framgångsrikt och ett verkligt gemensamt uppdrag. Vi hoppas att detta kan bli en förebild för den gemensamma parlamentariska församlingens uppdrag under 2003.

Avslutningsvis finns det många resultat som bör belysas i denna rapport och som syftar till att skapa och bidra till att upprätthålla den positiva bild som bör råda i diskussionerna om de mer tvistiga frågorna. Det generella målet med denna rapport är att bidra till att finna vägen till en solid, samarbetsbaserad och harmonisk framtid för den gemensamma parlamentariska församlingen.

Bryssel den 25 november 2002

Annulering av den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingens session

Glenys Kinnock, medordförande för den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingen, meddelade med djup beklagan under eftermiddagen att den femte sessionen, som skulle hållas den 25-28 november 2002, inte kunde genomföras till följd av Robert Mugabes regerings beslut att låta två ministrar som omfattas av EU:s reseförbud ingå i Zimbabwes delegation. Detta beslut medförde att talmanskonferensen nekade de två delegationsmedlemmarna, P. M. Mangwana och dr C. T. Kuruneri, tillträde till Europaparlamentets lokaler.

Glenys Kinnock förklarade att intensiva diskussioner hade förts mellan de båda parterna de senaste dagarna för att försöka uppnå en möjlig kompromiss som gick ut på att mötet skulle hållas på annan ort och att frågan om Zimbabwe skulle strykas från föredragningslistan. Tyvärr kunde en överenskommelse inte uppnås. Det beslutades därför att sammanträden skulle anordnas under veckan med de europeiska medlemmarna i den gemensamma församlingen för att ge de inbjudna gästtalarna en möjlighet att tala till medlemmarna.

Glenys Kinnock betonade att diskussionerna varit ”återhållsamma” och ”avvägda”.

DEKLARATION FRÅN AVS-MEDLEMMARNA**TILL FÖLJD AV ANNULLERINGEN AV DEN GEMENSAMMA
PARLAMENTARISKA AVS-EG-FÖRSAMLINGENS FEMTE SESSION**

- 1 - AVS-medlemmarna i den gemensamma parlamentariska AVS-EG-församlingen som möttes i Bryssel för att delta i den gemensamma parlamentariska församlingens femte session, noterar och beklagar att den europeiska sidan skapade en situation som äventyrade genomförandet av sessionen den 25-28 november 2002 i Europaparlamentets lokaler.
- 2 - De informerades klockan 18.06 fredagen den 22 november om Europaparlamentets beslut att neka två medlemmar av Zimbabwes delegation tillträde till sina lokaler, utan föregående samråd med de gemensamma organen i den gemensamma parlamentariska församlingen och trots att de båda delegationsmedlemmarna beviljats inreseviseringar till Belgien.
- 3 - De noterade dessutom att innebörden av detta beslut, i strid med artikel 17 i Cotonouavtalet, är att sammansättningen av en delegation som utsetts av det suveräna nationella parlamentet i ett AVS-land ifrågasätts.
- 4 - AVS-medlemmarna understryker dels att Cotonouavtalet ger medlemmarna i den gemensamma parlamentariska församlingen vissa privilegier och viss immunitet, dels att *EU-rådets gemensamma ståndpunkt om restriktiva åtgärder mot Zimbabwe* innehåller undantag för personer som *deltar i sammanträden i internationella organ eller i en politisk dialog som främjar demokrati, mänskliga rättigheter och införande av rättsstatliga principer i Zimbabwe*.
- 5 - AVS-ländernas analys är i alla avseenden identisk med den analys som den belgiska utrikesministern gjorde i sin skrivelse av den 15 november 2002 till Europaparlamentets talman om Belgiens utfärdande av viseringar till de två berörda medlemmarna i Zimbabwes delegation.
- 6 - AVS-medlemmarna påpekar vidare att den gemensamma parlamentariska församlingens funktion inte kan äventyras av ett beslut som fattats av en utomstående organisation, eftersom den gemensamma parlamentariska församlingen i enlighet med sin egen arbetsordning ensam har rätt att fatta beslut om deltagandet i verksamheten.
- 7 - AVS-medlemmarna bestyrker därför att Europaparlamentets beslut inte har någon rättslig grund.
- 8 - AVS-medlemmarna skulle därför vilja påpeka att deras ståndpunkt inte på något sätt kan tolkas som ett politiskt stöd för en AVS-regering. De understryker i stället att det uteslutande är en fråga om respekt för de grundläggande principer som församlingens parlamentariska, gemensamma och demokratiska karaktär bygger på, och att den

gemensamma parlamentariska församlingen är en nyckelinstitution för genomförandet av det i Cotonouavtalet förankrade partnerskapet mellan EU och AVS-länderna.

- 9 - Trots Europaparlamentets oacceptabla ståndpunkt strävade AVS-länderna, som önskade uppnå en kompromiss, länge efter att finna en lösning genom att erbjuda de europeiska medlemmarna i den gemensamma parlamentariska församlingen, vilka stod värd för den femte sessionen, att söka finna en lösning, även genom att välja en annan mötesplats vilket skulle ha gjort det möjligt att hålla sessionen med deltagande av samtliga medlemmar.
- 10 - Denna önskan att finna en tillfredsställande kompromiss möttes av en kategorisk vägran från EG:s sida, som inte gav uttryck för någon önskan att finna en annan lösning än att be AVS-länderna att rätta sig efter Europaparlamentets beslut.
- 11 - Mot bakgrund av denna besvärliga situation, orsakad av Europaparlamentet, har AVS-länderna insett att det är omöjligt att hålla den gemensamma parlamentariska församlingens femte session.
- 12 - AVS-medlemmarna skulle vilja bekräfta sitt fasta engagemang för en gemensam parlamentarisk AVS–EG-församling, vilken skall styras av gemensamma bestämmelser och principer som måste respekteras om ett verkligt partnerskap mellan EU och AVS-länderna skall kunna upprätthållas. AVS-medlemmarna förblir öppna till att inleda en uppriktig och förbehållslös debatt om alla frågor avseende situationen i Zimbabwe.

Utfärdad i Bryssel den 25 november 2002

GEMENSAMMA PARLAMENTARISKA AVS–EG-FÖRSAMLINGEN

Resolutioner som antogs av den gemensamma parlamentariska AVS–EG-församlingen vid dess fjärde session i Kapstaden (Sydafrika) den 18-21 mars 2002:

- om situationen i Västafrika (ACP-EU 3383/02)
- om situationen i Centralafrika och i Stora sjö-regionen (ACP-EU 384/02)
- om situationen i södra Afrika (ACP-EU 3385/02)
- om situationen på Madagaskar (ACP-EU 3386/02)
- om situationen i Zimbabwe (ACP-EU 3396/02)
- om situationen i Östafrika (ACP-EU 3387/02)
- om Västindien (ACP-EU 3388/02)
- om situationen på Kuba (ACP-EU 3389/02)
- om situationen i Stillahavsområdet (ACP-EU 3390/02)
- om de ekonomiska partnerskapsavtalen (ACP-EU 3397/02)
- om förhandlingarna mellan EU och AVS-staterna beträffande handel och ursprungsregler samt sanitära och fytosanitära åtgärder (ACP-EU 3391/02)
- om det nya partnerskapet för Afrikas utveckling (NEPAD) (ACP-EU 3395/02)
- om stagnationen inom produktionssektorerna för bananer, ris, etc. (ACP-EU 3379/02)
- om socker (ACP-EU 3370/02)
- om jämställdhetsfrågor (ACP-EU 3392/02)
- om hälsa, ungdomar, äldre och funktionshindrade (ACP-EU 3398/02)
- om smittsamma sjukdomars inverkan på hälsa, ungdomar, äldre och funktionshindrade (ACP-EU 3393/02)
- om hållbar utveckling och RIO + 10 (ACP-EU 3394/02)
- Kapstadsdeklarationen om de kommande förhandlingarna mellan AVS och EU inför slutandet av nya handelsavtal (ACP-EU 3382/02)